

регіональний омбудсмени, уповноважений у справах територіальної громади, органи самоорганізації населення тощо. Вони налагоджують контакти з населенням, ефективно забезпечують реалізацію і захист прав та свобод людини на муніципальному рівні.

Закони "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", Указ Президента „Про утворення місцевої міліції” 2001 р. та інші закріпили виконання органами місцевого самоврядування правоохоронних функцій, визначили повноваження місцевих самоврядних органів щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Сьогодні у системі місцевого самоврядування України немає відповідних органів чи посадових осіб, для яких правоохоронна функція була б основною, існує централізована структура системи МВС України і практично повна монополізація в її руках функції охорони громадського порядку. Нестабільність в соціально-економічній сфері, неефективне здійснення реформ, неузгодженість законодавства України, незацікавленість органів влади є перешкодами у створенні правоохоронних структур на місцевому рівні, наближених до населення. Це потребує внесення змін і доповнень до законодавства, реорганізації існуючих територіальних підрозділів МВС, використання місцевої міліції в інтересах населення, а не влади.

Стосовно місцевих і регіональних омбудсменів, то Закон «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» передбачає наявність територіальних підрозділів Уповноваженого, але їх на практиці не існує. Тому варто запровадити в системі місцевого самоврядування такі структури, більш доступні і наближені до місцевих жителів, покликані стати невід’ємною складовою процесу запровадження демократичних принципів у життя територіальної громади і всього суспільства. Становище ускладнюється не завжди ефективними органами самоорганізації населення, діяльністю чи бездіяльністю голів місцевих рад тощо.

Зменшення бюрократичних процедур, водночас надання якісних послуг населенню уповноваженими органами і посадовими особами місцевого та регіонального самоврядування, іншими органами на цих рівнях, використання інститутів муніципального менеджменту, державно-приватного партнерства, міжнародних програм тощо сприятиме прогресу у цій сфері. На нашу думку, доцільним є залучення України як суб’єкта міжнародного права, її органів влади і посадових осіб, територіальних громад, асоціацій органів місцевого самоврядування до процесу розробки і прийняття міжнародно-правових стандартів демократичного врядування, удосконалення інститутів виборчого і референдного права, інститутів транскордонного та іншого співробітництва.

Сподіваємось, що найближчим часом держава більше уваги приділятиме розгалуженню системи місцевого самоврядування, функціонуванню його органів і посадових осіб, реалізації і захисту прав та інтересів членів територіальної громади. Не зайвим при цьому є вивчення позитивного досвіду інших держав щодо забезпечення інтересів населення, його обслуговування найближчими для людини, територіальної громади інституціями відповідно до існуючих загальновизнаних демократичних цінностей.

Державна служба Франції

Бойко Ю.Р. - студентка навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент - **Сергеев І.С.**

Як класична модель державна служба Франції покликана вирішувати соціальні, економічні, політичні, організаційні, правові, ідеологічні цілі. Їх реалізація забезпечує ефективність самого функціонування органів державної влади як складного соціального

інституту. Так, зокрема, економічні цілі державної служби забезпечують підвищення рівня оптимальності державного регулювання економічного сектора країни; політичні - сприяють зміцненню засад правової соціальної держави; організаційні - забезпечують системне виконання повноважень державних органів; правові - відображають спосіб реалізації державними службовцями певних законодавчих актів.

Досліджуючи організаційно - правові засади державної служби у Франції, можна сказати, що це не служба, це «спосіб життя». Першим, хто зрозумів, наскільки важливо створити касту державних чиновників, на якій би трималася влада, був міністр часів Людовіка ХІУ — Кольбер. Дослідники кажуть, що французький енергетик, вчитель чи машиніст метро — усе це державні галузі — страйкує не лише тому, що бажає дістати вищу зарплату. Ні, вони найчастіше вимагають аби краще, якісніше надавати послуги клієнтам. Ось наприклад був випадок, коли паризькі листоноші оголосили страйк, протестуючи проти скорочення кількості робочих місць. Мотивом і гаслом страйку було те, що доведеться розносити пошту не тричі, а лише двічі на день — а це погіршить якість наданих послуг. В цілому діяльність системи державної служби Франції забезпечується існуванням ряду підсистем, основними серед яких є відбір, підготовка, просування по службі державних службовців. У результаті їх взаємодії вся система державної служби набуває цілісності, чіткого розподілу управлінських функцій, взаємопов'язаності елементів, функціональності, єдності підходів у вирішенні завдань певного типу, дотримання єдиних організаційно-правових норм, правил, стандартів, традицій.

Виходячи із цього можна виділити низку функцій державної служби відповідно до її соціального призначення як правового та соціального інституту і публічно-правових відносин між державою та державними службовцями. Так, важливою функцією державної служби як виду професійної діяльності є організація діяльності службовців апарату органів державної влади для виконання управлінських завдань. У межах цієї функції важливу роль відіграє спеціалізація, добір кадрів, розподіл обов'язків між службовцями, а також їхня професійна підготовка. Проте найважливішою функцією державної служби як соціального інституту, безсумнівно, є реалізація прав та свобод громадян, які чітко окреслені в Конституції 1958 р. та Загальному статуті державних службовців. Особливо важлива також функція надання державно-управлінських послуг населенню. Слід зазначити, що під кутом зору реформування державного управління, яке здійснюється у Франції з 1996 р., сучасна державна служба розглядається саме як система надання державних послуг населенню.

Характерною особливістю сучасної французької системи державної служби є те, що до державної служби належить і сфера освіти, в якій чисельність педагогів становить майже половину від загального штату державних службовців (понад 800 тис. із 2 млн. чоловік).

Загалом державна служба Франції є класичним прикладом державної служби сучасної демократичної держави.

Французька державна служба побудована на засадах кар'єрного розвитку, тобто людина потрапивши на держслужбу, залишиться там протягом усього свого життя, поступово просуваючись по кар'єрних щаблях. [3, с.60-61]

Система кар'єрного розвитку також надає державному службовцю упевненості в тому, що сумлінне, високопрофесійне виконання ним службових обов'язків автоматично гарантує йому стійке й поступове зростання матеріального добробуту. [4, с.2-3]

При вступі на державну службу державні службовці отримують певний ранг. У межах одного отриманого рангу державний службовець може обіймати певні посади. На практиці це знаходить вияв у великій різноманітності функцій, що виконуються державними службовцями одного рангу. Такий розподіл рангу і посади (тимчасового робочого місця в державному органі) сприяє великій мобільності державних службовців у межах певного рангу. Для адміністрації така мобільність забезпечує реальні можливості у сфері управління людськими ресурсами.

Слід зауважити на те, що державні службовці перебувають у регламентованому правовому полі. Інакше кажучи, на противагу іншим працюючим, діяльність яких регулюється трудовими договорами, державні службовці керуються положеннями Загального статуту державних службовців. Загальний статут визначає їх права та обов'язки і гарантує основні принципи здійснення службової кар'єри. Крім найважливіших законів, які утворюють Загальний статут державних службовців, кожен напрямок має свій статут, що регулює їх діяльність.

Розробку і впровадження політики уряду у сфері державної служби здійснює Міністерство державної служби, у складі якого функціонує Генеральна дирекція адміністрації та державної служби Франції. На основі проведеного аналізу його роботи видається доцільною організація циклів стажувань працівників центрального апарату Головного управління державної служби України в Генеральній дирекції та державної служби Франції.[2, с. 1-2] щодо можливого впровадження в Україні відповідних елементів структурної побудови системи державної служби Франції, особливо в частині структур громадянського контролю за діяльністю державних службовців, а також з питань забезпечення прозорості, відкритості функціонування, ефективності надання управлінських послуг громадянам; процедури проведення конкурсного відбору та кар'єрного просування на державній службі; інституційного забезпечення горизонтальної та вертикальної мобільності державних службовців; оплати праці, пенсійного та інших видів соціального забезпечення.

Важливо відзначити, що цілісність і стабільність державної служби Франції є основою стабільності держави й забезпечується за рахунок збереження й удосконалення професійних кадрів, які мають високий професійний рівень і значний досвід роботи[1, с.56]. Цей досвід доречним було б імплементувати в законодавство державної служби України, оскільки діяльність державних службовців у Франції не залежить від результатів парламентських виборів і змін у політичному житті країни, як це ще має місце у нас. Завдяки стабільності державні службовці Франції мають змогу розкривати свої здібності, професійний потенціал, набувати достатнього досвіду, працювати з повною віддачею на перспективу, вирішувати стратегічні завдання.

Список використаної літератури:

Вольман Х. Организация государства во Франции и Германии: между территориальностью и функциональностью / Х.Вольман, Г.Букерт // Вопросы государственного и муниципального управления. - 2007. -Т.П. - № 2-4. -с.59-89

Меморандум про взаєморозуміння між Головним управлінням державної служби України та Генеральною дирекцією адміністрації і державної служби Французької Республіки від 01.12.2006 р.

Оболонський А.В. Государственная служба во Франции / А.В. Оболонский // Государство и право. - 2010. №11. - С.60-66

Чмига В.О. Державна служба Франції: традиції та модернізація. НАДУ 2010р.

Реформи органів прокуратури : вітчизняний та зарубіжний досвід

Демошенко Валерій Сергійович, магістр права

Науковий керівник: професор кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор - **Камінська Н.В.**

В умовах сучасної України активно відбуваються реформи практично в усіх сферах державного і суспільного життя. Не виключенням є вітчизняна правова система і механізм держави. За період незалежності нашої держави ні науковці, ні законодавці так і не прийшли до єдиного розуміння та визначення правового статусу органів прокуратури в Україні. Ряд фахівців стверджує, що прокурорський нагляд є продовженням законодавчої